

Skovnisser og juletræer

Aktivitet nummer 7, november 2003

I Danmark har vi tradition for at hente et grantræ ind i stuen juleaften. Traditionen stammer fra Tyskland, og den blev først almindelig her i Danmark midt i 1800-tallet. Mange tager selv ud i skoven for at fælde træet eller for at hente mos, kogler, svampe og andre ting til juledekorationer. På en juleskovtur kan I være heldige at få øje på skovnisserne, der ellers er meget gode til at gemme sig.

Skovnisserne

Skovnisserne er små sky væsener, der gemmer sig i skovtykninger og hule træer. I december måned tager de deres røde festhuer på, og det er derfor lidt lettere at få øje på dem op til jul.

Snit en skovnisse

Det bringer held at have en skovnisse i huset. Her kan I se, hvordan I kan lave jeres helt egne skovnisser. Sæt dem gerne tæt på juletræet, når de er færdige. Skovnisser er meget glade for grantræer.

For at snitte en skovnisse skal I bruge

- En snittekniv eller en sav
- En gren af hassel, pil, ahorn, birk el. lign. Tykkelsen afhænger af, hvor "tyk" skovnisseren skal være
- Maling til en rød nissehuse og øjne og mund
- En lille malerpensel

Tag din gren og snit eller sav grenen over på skrå. Det skrå stykke bliver til nissens ansigt og hue. Find ud af, hvor lang din skovnisse skal være. Sav eller snit grenen helt lige over i den anden ende. Så kan nisserne stå uden at vælte.

Hvis skovnisseren ikke helt har fået balancen endnu, kan I slibe den lidt til med et stykke sandpapir.

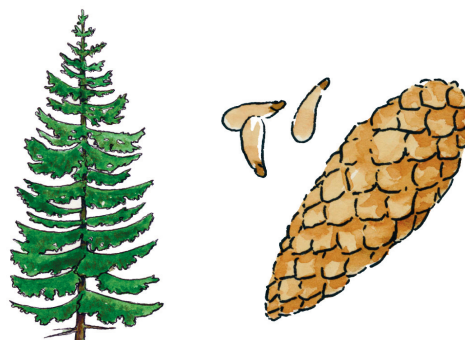
Giv naturglæden videre...

Bliv familiemedlem i Danmarks Naturfredningsforening
www.dn.dk/familie

Nu kan I male nissens hue. Det er kun i december, at nissernes huer er røde. Husk at der skal være plads til ansigtet under huen. Hvis det skal være en nissepige, kan I flette nogle fletninger af lidt garnrester. Det kan hurtigt blive en tradition at lave skovnisser. Så kommer der hvert år nye medlemmer til nissefamilien.

Så et juletræ

Hvis I ønsker en mere bæredygtig jul kan I købe et økologisk juletræ. Her bliver der ikke brugt sprøjtegift, når træet dyrkes. I kan også så jeres egne juletræer, der vil være klar om 8 - 10 år. Rødgran er skovens mest almindelige træ, og også det, de fleste bruger til juletræ. Rødgranens frugt er et lille frø med en vinge, så det kan spredes med vinden. Frøene sidder beskyttet inde i en aflang rødbrun grankogle, der hænger under grenene på de større træer.

For at få fat på frøene skal I finde kogler, der endnu ikke har åbnet sig. De blæser ofte ned på jorden. For at få koglen til at åbne sig, lægges den et varmt og tørt sted - for eksempel i et fyrrum eller på en radiator. Frøene lægges i vand i 12 timer og sås et par centimeter nede i jorden. Til foråret titter de små lysegrønne grantræer op.

Hvad må man samle i skoven?

I de offentlige skove må I skære eller klippe kviste af løvtræer, hvis de er over 10 meter høje. I skovbunden må I samle svampe, nødder, bær, frø, kogler, mos, lav, blomster og urter til eget brug. Undtaget er gran-grene til juledekorationer og lignende.

I private skove må I samle det samme, men kun fra sti og vej, og I må ikke skære eller klippe noget af træerne.